

Una capitalitat per activar i projectar el sistema cultural de Reus

Published by [Interacció](#) [1] on 05/03/2018 - 12:17 | Last modification: 17/08/2026 - 08:00

La **Capital de la Cultura Catalana Reus 2017** es va plantejar com alguna cosa més que una programació extraordinària: havia de donar visibilitat al teixit cultural existent, generar noves iniciatives i reforçar la projecció de la ciutat. La memòria final i l'estudi de seguiment permeten observar les dues cares d'aquesta operació: el desplegament d'un projecte cultural de ciutat i els resultats obtinguts en termes de participació, públics i impacte econòmic.

El programa es va estructurar en cinc grans eixos: història i patrimoni; tradició i festes populars; llengua, literatura i pensament; arts i creació; i coneixement, creativitat i innovació. La capitalitat combinava projectes sorgits de les entitats i agents culturals, iniciatives singulars amb voluntat de projecció i continuïtat i el reforç dels festivals i celebracions ja consolidats. Aquesta articulació és una de les característiques més significatives del model: **la capitalitat va funcionar en bona mesura com un dispositiu per agrupar, intensificar i fer visible una vida cultural que ja existia a la ciutat.**

Les dimensions del programa van ser considerables: **160 projectes, 709 activitats, 150 entitats implicades, 55 espais de la ciutat i prop de 200.000 espectadors.** El 81% de les activitats van ser gratuïtes i el pressupost global va arribar als 950.000 euros, amb una participació privada que representava aproximadament la meitat del finançament. També es van impulsar actuacions específiques als barris i projectes vinculats a la inclusió i la solidaritat.

La voluntat de deixar capacitat instal·lada més enllà del 2017 apareix reiteradament en la memòria. Alguns projectes nascuts o reforçats amb la capitalitat, com el Festival de les Arts de Reus, Vermusic o diferents iniciatives d'art contemporani, aspiraven a tenir continuïtat. En aquest sentit, el llegat no es formulava únicament en termes d'activitats realitzades, sinó també de **relacions entre Ajuntament, entitats, creadors, empreses i ciutadania** susceptibles de mantenir-se després de l'esdeveniment.

la capitalitat va actuar sobretot com un accelerador d'un sistema cultural preexistent, donant-li escala, visibilitat i capacitat de connexió.

L'estudi encarregat a CERES complementa aquest relat institucional amb una aproximació als públics. A partir d'una mostra de 1.425 participants, identifica un públic majoritàriament femení, concentrat especialment en les edats adultes i amb un nivell d'estudis elevat. La major part dels assistents residien a Reus: els visitants de fora representaven el 23% durant el primer semestre i el 18% durant el segon, procedents principalment de la mateixa província de Tarragona.

La valoració de les activitats va ser alta, amb puntuacions mitjanes superiors a **8 sobre 10** en qualitat, organització i valoració global. La notorietat de la capitalitat també era elevada entre les persones que ja participaven en activitats culturals, amb percentatges de coneixement del 89% i el 91% segons el semestre. L'estudi mostra alhora

una penetració menor entre visitants, joves de menys de 25 anys i estudiants, un resultat que matisa la imatge d'un esdeveniment capaç d'arribar de manera homogènia a tots els segments de població.

Una part important de l'avaluació es concentra en l'efecte econòmic. Prop de set de cada deu participants van declarar alguna despesa associada a l'assistència a les activitats, especialment en restauració i comerç. L'estudi estima un **impacte econòmic central de 2,65 milions d'euros**, dins d'un interval molt ampli que va d'1,65 a 4,34 milions. Aquesta amplitud és rellevant perquè recorda que es tracta d'una extrapolaració estadística basada en la despesa declarada pels participants, no d'una mesura directa del retorn econòmic atribuïble íntegrament a la capitalitat.

Nota de l'editor (2026). Llegits avui, els dos documents mostren bé una manera d'avaluar els grans esdeveniments culturals molt vinculada a l'activitat generada, l'assistència, la satisfacció, la notorietat i l'impacte econòmic. Aporten menys evidències per saber fins a quin punt la capitalitat va ampliar efectivament la participació cultural, va arribar a poblacions habitualment menys presents o va transformar de manera duradora les relacions entre administració, entitats i ciutadania. Precisament aquí apareix la pregunta que deixa oberta l'experiència de Reus: **el valor d'una capitalitat cultural resideix en la intensitat excepcional d'un any o en les capacitats culturals que romanen a la ciutat després que l'esdeveniment s'acaba?**

Referències

Ajuntament de Reus. (2018). *Reus 2017. Capital de la Cultura Catalana. Memòria*. [Text complet \(pdf\)](#) [2]

CERES. (2018). *Seguiment de les activitats culturals a Reus en l'àmbit de la Capital de la Cultura Catalana 2017. Resum informe de resultats*. Ajuntament de Reus. [Text complet \(pdf\)](#) [3]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: desenvolupament territorial

Tags: participació cultural

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: gestió cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/capitalitat-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/memoria_ccc2017_final.pdf

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/presentacio_resultats_ccc_ceres_.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7487>